

Strategia de acoperire a teritoriului național
cu servicii de programe audiovizuale (2011-2015)

Cuprins

Glosar	pag. 2
Capitolul I. Rezultatele implementării Strategiei (2007-2010)	pag. 3
Capitolul II. Situația actuală	pag. 5
- 2.1 Cadrul normativ-juridic de reglementare a domeniului audiovizualului	pag. 5
- 2.2 Situația curentă în domeniul audiovizualului	pag. 6
Capitolul III. Scopul, principiile și obiectivele Strategiei	pag. 9
- 3.1 Scopul Strategiei	pag. 9
- 3.2 Principiile de bază ale Strategiei	pag. 9
- 3.3 Obiectivele Strategiei	pag. 11
- 3.4 Finalități	pag. 16
Capitolul IV. Promovarea și implementarea Strategiei	pag. 16
Anexa 1. Cadrul normativ-juridic de reglementare a audiovizualului	pag. 17
Anexa 2. Lista frecvențelor în serviciul de radiodifuziune sonoră terestră cu modulație în frecvență (FM)	pag. 21
Anexa 3. Lista canalelor în serviciul de televiziune terestră analogică	pag. 35
Anexa 4. Lista frecvențelor în serviciul de radiodifuziune sonoră terestră în benzile undelor lungi și medii	pag. 49
Anexa 5. Proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006	pag. 50

Glosar

În sensul prezentului document, se definesc următoarele noțiuni:

Radiodifuzor local – radiodifuzorul care acoperă cu semnal pînă la 5 % din teritoriul țării.

Radiodifuzor regional – radiodifuzorul care acoperă cu semnal pînă la 60 % din teritoriul țării.

Radiodifuzor național – radiodifuzorul care acoperă cu semnal mai mult de 60 % din teritoriul țării.

Rețea de frecvențe locală – rețea din două sau mai multe frecvențe care acoperă cu semnal pînă la 5 % din teritoriul țării.

Rețea de frecvențe regională – rețea din două sau mai multe frecvențe care acoperă cu semnal pînă la 60 % din teritoriul țării.

Rețea de frecvențe națională – rețea din două sau mai multe frecvențe care acoperă cu semnal mai mult de 60 % din teritoriul țării.

Serviciu propriu de programe radio – totalitatea elementelor grilei de emisie, exclusiv muzica și retransmisiile.

Serviciu propriu de programe TV – totalitatea elementelor grilei de emisie, exclusiv retransmisiile.

Serviciu generalist de programe – oferta radiodifuzorului orientată către toate categoriile de beneficiari.

Serviciu specializat de programe – oferta radiodifuzorului orientată preponderent către una sau anumite categorii de beneficiari.

Tip de radiodifuzor informativ – postul de radio sau TV în a cărui grilă de emisie raportul dintre programele cu conținut informativ și cele de divertisment este de aproximativ 95% la 5%.

Tip de radiodifuzor informativ-muzical – postul de radio sau TV în a cărui grilă de emisie raportul dintre programele cu conținut informativ și cele de divertisment este de aproximativ 60% la 40%.

Tip de radiodifuzor muzical-informativ – postul de radio sau TV în a cărui grilă de emisie raportul dintre programele cu conținut informativ și cele de divertisment este de aproximativ 40% la 60%.

Tip de radiodifuzor muzical – postul de radio sau TV a cărui grilă de emisie conține aproximativ 95% muzică.

Programe de interes local – știri și emisiuni de orice tip produse și difuzate de un radiodifuzor local sau de o rețea locală în baza informației locale.

Programe de interes regional – știri și emisiuni de orice tip produse și difuzate de un radiodifuzor regional sau de o rețea regională în baza informației regionale.

Programe de interes național – știri și emisiuni de orice tip produse și difuzate de un radiodifuzor național sau de o rețea națională în baza informației naționale.

Standard minim de informare prin intermediul serviciilor de programe – volumul obligator de programe de interes local/regional și național conținut în serviciile proprii de programe, stabilit de CCA, variabil în timp, și oferit de un anumit număr de tipuri de radiodifuzori.

Multiplex digital terestru – grup de programe și servicii audiovizuale transmise prin emisie radioelectrică terestră, utilizînd modulația digitală în limitele benzii de frecvențe radioelectrice a canalului sau blocului.

Furnizor de multiplex digital terestru național – persoană fizică sau juridică, înregistrată în Republica Moldova, a cărei activitate constă, în totalitate sau în parte, în furnizarea, în baza licenței eliberate de către autoritatea publică de reglementare a pieței serviciilor în domeniul comunicațiilor electronice și al tehnologiei informației, a unei rețele de comunicații electronice prin care se realizează un multiplex digital terestru cu acoperire națională.

Furnizor de multiplex digital terestru regional și/sau local – persoană fizică sau juridică, înregistrată în Republica Moldova, a cărei activitate constă, în totalitate sau în parte, în furnizarea, în baza licenței eliberate de către autoritatea publică de reglementare a pieței serviciilor în domeniul comunicațiilor electronice și al tehnologiei informației, a unei rețele de comunicații electronice prin care se realizează un multiplex digital terestru cu acoperire regională și/sau locală.

HDTV (High Definition TV) – televiziune cu rezoluție înaltă.

SDTV (Standard Definition TV) – televiziune cu rezoluție standard.

DVB-T (Digital Video Broadcasting – Terrestrial) – standard al televiziunii digitale terestre destinat spre utilizare de către receptoarele televizate cu ecran mare și alimentare din rețeaua de distribuție.

MPEG-2, MPEG-4 – standard tehnologic de compresie a fluxului de date.

Obiectivul 1. Evaluarea sistematică a situației reale a spațiului informațional autohton în vederea stabilirii activităților, curente și de perspectivă, preconizate de Strategie

În conformitate cu prevederile art. 49, alin. 1 din Codul audiovizualului, care se referă la supravegherea și controlul activității Consiliului Coordonator al Audiovizualului, activitatea CCA este supravegheată de Parlament, prin dezbateră raportului anual al consiliului. Astfel, în rapoartele anuale de activitate a CCA (2007, 2008, 2009 și 2010) au fost incluse cu regularitate informațiile privind situația reală din spațiul informațional autohton (numărul titularilor de licențe audiovizuale și autorizații de retransmitere, concursurile organizate de CCA și bilanțul acestora, instituțiile audiovizuale noi apărute, raza de acoperire a acestora, respectarea prevederilor art. 11 al Codului audiovizualului, obiective realizate în vederea implementării Strategiei, etc.). De asemenea, în fiecare raport anual al CCA au fost stabilite acțiuni concrete privind activitatea instituției pe parcursul anului următor, acțiuni care vizau nemijlocit și realizarea obiectivelor preconizate de Strategie.

Obiectivul 2. Crearea a 6 rețele naționale de frecvențe pentru radiodifuziune sonoră și a 5 rețele naționale de frecvențe pentru radiodifuziune televizată

În audiovizualul autohton, în perioada de referință au fost înființate 6 rețele naționale de radiodifuziune și 5 rețele naționale de televiziune. Așadar, în mare parte, prevederile art. 36, alin. (4) din Codul audiovizualului au fost realizate. Însă, acest lucru s-a produs fără a recurge la acțiunile prevăzute în Strategie (contabilizarea periodică a întregului spectru de frecvențe radioelectrice utilizate și disponibile pentru domeniul audiovizualului, formarea unei echipe din reprezentanți ai instituțiilor de specialitate, care să stabilească o cale optimă de constituire a rețelelor naționale ș.a.). Prin urmare, rețelele nou formate (cu excepția celor aflate în gestiunea ÎS „Radiocomunicații”) reprezintă o simplă sumă de frecvențe, care nu sunt coordonate între ele, ceea ce duce la o acoperire informă, în unele cazuri cu suprapuneri și multe zone de umbră.

O realizare mai amplă o constituie elaborarea strategiei de dezvoltare a televiziunii digitale. În primăvara anului 2008 a fost înaintat Parlamentului spre aprobare proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006, în scopul creării unei baze legale adecvate pentru asigurarea tranziției instituțiilor audiovizuale din Republica Moldova de la emisia în regim analogic la cel digital. Acest proiect a fost pus în discuție și coordonat în cadrul a două seminare internaționale (desfășurate în lunile iulie și noiembrie 2008), la care au participat autoritățile și instituțiile interesate (MTIC, CNFR, ÎS „Radiocomunicații”, ANRCETI, „Moldtelecom” SA), radiodifuzori, reprezentanți ai societății civile, experți internaționali. La elaborarea amendamentelor, deosebit de utilă a fost experiența Finlandei (prima țară din Europa care deja a finalizat trecerea la televiziunea digitală), precum și a Estoniei, României, Ucrainei, împărtășită în cadrul seminarelor de către experții din țările respective.

În același timp, reprezentanții CCA au participat la conferințe, forumuri, mese rotunde și alte acțiuni în cadrul cărora au fost analizate aspecte ce țin de implementarea televiziunii digitale, inclusiv cele expuse în „Strategia privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră”, document elaborat de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, în prezent examinat de Guvern.

Obiectivul 3. Asigurarea posibilității de acces a cetățenilor la un standard minim de informare prin intermediul serviciilor de programe oferite de către radiodifuzorii existenți locali, regionali și naționali

Acest obiectiv a fost realizat. Astfel, au fost înființate 11 studiouri („Primul Canal Muzical-Distractiv de Alternativă”, „ALT TV”, „Inter TV”, „Accent TV”, „AICI TV”, „RU-TV Moldova”, „TV Călărași” „Nis TV” „VTV-Ungheni” „Busuioc TV” „NOROC”) care nu dispun de canale TV terestre și ale căror servicii de programe sînt distribuite prin rețelele de cablu. A crescut considerabil numărul studiourilor cu emisie prin satelit, printre care „Publika TV” și „Jurnal TV” – canale informaționale retransmise, practic, de toate rețelele de cablu din țară.

Pe parcursul ultimului an, s-a majorat semnificativ și numărul posturilor de radio și a studiourilor TV locale. Doar la concursul din 21 aprilie 2011 au obținut licențe de emisie 6 posturi de radio locale, iar postul „Radio Mingir” și-a extins aria de emisie asupra or. Hîncești.

Obiectivul 4. Implementarea practicii de distribuire a frecvențelor în conformitate cu scopurile Strategiei

Obiectivul 4 al Strategiei a fost realizat. În cadrul concursurilor de distribuire a frecvențelor, accentul este pus pe necesitățile informaționale ale zonei geografice pentru care se eliberează licență de emisie. De exemplu, postului de radio „Vocea Basarabiei” i-a fost acordată frecvența 91,90 MHz – Căușeni, reieșind din necesitățile populației din partea stîngă a Nistrului.

Obiectivul 5. Fortificarea capacității instituționale a CCA

Respectivul obiectiv a fost realizat. Ca urmare a activității desfășurate în campania electorală pentru alegerile locale generale din 3 iunie 2007, CCA a constatat necesitatea achiziționării unor echipamente performante de monitorizare a serviciilor de programe radio și TV și a elaborării unei noi metodologii de monitorizare. Astfel, în scopul identificării și formulării unui caiet de sarcini privind achiziționarea unor astfel de echipamente pentru Direcția de monitorizare a CCA, în perioada 2008-2009, colaboratorii CCA au participat la o serie de expoziții internaționale (SUA 2008, Ucraina 2009), în cadrul cărora au fost expuse echipamente de captare, înregistrare, stocare și prelucrare a materialelor video/audio. În același sens, în perioada menționată au fost efectuate vizite de informare și documentare în domeniul audiovizualului în România și Ucraina. Aceste activități au permis ca la începutul anului 2010, în cadrul unei licitații publice, CCA să achiziționeze un echipament modern de monitorizare, care permite captarea, înregistrarea și stocarea emisiei a 20 de posturi de radio și 15 posturi TV. Ulterior, în vederea implementării Planului de acțiuni al “Programului Comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei de Susținere a Democrației”, experții europeni Marek Mracka (Slovacia) și Richard Carver (Marea Britanie) au elaborat o nouă metodologie de monitorizare, care a fost aprobată în luna octombrie 2010. Acest fapt, cît și desfășurarea în luna septembrie 2010 a trainingului pentru colaboratorii Direcției monitorizare și efectuarea, în aceeași perioadă, a unei vizite de informare și documentare la Consiliul Superior al Audiovizualului din Belgia, a permis CCA să efectueze circa 190 de monitorizări ale emisiunilor informative TV difuzate în perioada campaniei electorale și să facă publice 4 rapoarte de monitorizare a reflectării campaniei electorale pentru alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010. Calitatea acestor monitorizări fiind apreciată de reprezentanții Misiunii internaționale de monitorizare a alegerilor ODIHR și OSCE, ai Delegației Uniunii Europene și ai Secretariatului General al Consiliului Europei, de societatea civilă.

Obiectivul 6. Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național

Un capitol important în activitatea CCA a fost și rămîne protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național, prevăzut în obiectivul 6.

CCA supraveghează procentajul producției proprii și autohtone cu caracter informativ și analitic, difuzate de radiodifuzori, care, în conformitate cu prevederile Codului Audiovizualului, începând cu 1 ianuarie 2010, constituie nu mai puțin de 80 % în limba de stat. În acest scop, în 2008, printr-o decizie a CCA a fost elaborată și aprobată blancheta Concepției Generale a Serviciului de Programe – document care evidențiază ponderea programelor proprii, autohtone și a operelor europene, ceea ce facilitează atît procedura expertizării serviciilor de programe ale radiodifuzorilor, cît și contabilizarea cotelor respective. Cu toate acestea, CCA se confruntă cu dificultăți sporite privind realizarea acestui obiectiv, din cauza curenților existenți în Codul Audiovizualului. În special, art. 11, alin. 2, referitor la „producția proprie și autohtonă”, precum și din cauza definițiilor vagi date termenilor „producție autohtonă” și „producție proprie”.

În perioada de referință, pe piața media din Republica Moldova au apărut mai multe posturi de televiziune autohtone ce difuzează emisiuni în limba română (Busuioc TV, Noroc TV, Jurnal TV, Publika TV).

În același timp, a fost implementată masiv titrarea în limba română a filmelor și serialelor, puse pe post de către radiodifuzorii ce achiziționează aceste producții din Federația Rusă.

Prin Decizia CCA nr. 51 din 12.04.2007 a fost stabilită ponderea creațiilor muzicale autohtone în serviciile de programe radio, care va constitui nu mai puțin de 30% din volumul total al emisiei muzicale, cu distribuție uniformă pe parcursul zilei de emisie, iar în serviciile de programe TV specializate în domeniul muzicii această valoare va constitui nu mai puțin de 20% din volumul total al emisiei muzicale.

Obiectivul 7. Asigurarea domeniului cu cadre calificate în vederea sporirii calității produsului informațional oferit beneficiarilor de către radiodifuzori.

La organizarea și desfășurarea concursurilor de distribuire a frecvențelor s-a ținut cont de corelația evidentă între prezența cadrelor calificate și sporirea calității produsului informațional oferit beneficiarilor de către radiodifuzori, prevăzute în obiectivul 7 al Strategiei.

De menționat că, în ultimii ani, în special datorită apariției unor noi canale TV cu un rating înalt, s-a majorat numărul tinerilor care optează pentru profesiile legate de domeniul audiovizualului (jurnalism, regie, tehnologii, management etc.).

Obiectivul 8. Evaluarea periodică a pieței de publicitate din R. Moldova în vederea stabilirii și menținerii unor reguli echitabile de activitate și de concurență loială pentru toți radiodifuzorii

În cadrul concursurilor pentru utilizarea frecvențelor radio și canalelor TV s-a pus accent pe posibilitățile pieței publicitare, fără însă efectuarea vreunui studiu.

De asemenea, nu au fost formulate propuneri de modificare a legislației în vigoare în vederea stabilirii unui acces echitabil la piața de publicitate pentru fiecare tip de radiodifuzori.

Obiectivul 9. Instituirea mecanismelor de implementare a prevederilor Strategiei și formarea instrumentarului de evaluare a acțiunilor derulate.

Atingerea acestui obiectiv nu a fost posibilă pe motiv că nu a fost constituit Consiliul public de supraveghere a implementării Strategiei. Drept urmare, doar CCA, în rapoartele sale anuale, a reflectat unele activități de implementare a Strategiei.

Obiectivul 10. Implementarea eşalonată a televiziunii și radiodifuziunii digitale

Obiectivul a fost realizat parțial, deoarece acesta prevede și implementarea radiodifuziunii digitale, dar care, la moment, nu se află pe ordinea de zi.

Totodată, ÎS „Radiocomunicații”, începînd cu anul 2004, aplică în mun. Chișinău, în regim de testare, un Proiect-pilot utilizînd diapazonul unui canal analogic. În 2006, canalului 59 i s-a adăugat canalul 61. Recent, a fost efectuată trecerea de la MPEG 2 la MPEG 4, care permite includerea într-un multiplex pînă la 12 servicii de programe televizate.

În ceea ce privește elaborarea propunerilor de modificare a legislației, care ar stabili procedura de eliberare și utilizare a licențelor de emisie în regim digital, în proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006 se prevăd următoarele: „Consiliul Coordonator al Audiovizualului, pînă la 1 decembrie 2011, va elabora recomandări privind mecanismul trecerii radiodifuzorilor de la regimul analogic la cel digital, astfel încît să nu se admită lichidarea lor”.

Capitolul II. Situația actuală

2.1 Cadrul normativ-juridic de reglementare a domeniului audiovizualului

a) acte normative internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma, la 4 noiembrie 1950 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298 din 24.07.97, publicată în Monitorul Oficial nr. 054 din 21.08.97)

Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, adoptată la Strasbourg, la 5.V.1989 (ratificată prin Legea „pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002)

Convenția Europeană cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat (ratificată prin Legea pentru ratificarea Convenției europene cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat nr. 1554 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002)

Acordul regional privind planificarea serviciului de radiodifuziune digitală terestră în Regiunea 1 (părți ale Regiunii 1, amplasate la vest de meridianul 170° longitudine estică și la nord de paralela 40° latitudine sudică, cu excepția teritoriului Mongoliei) și în Republica Islamică Iran în benzile de frecvențe 174-230 MHz și 470-862 MHz, semnat în cadrul Conferinței Regionale Radiocomunicații din Geneva (RRC-06) (ratificat prin Legea nr. 69-XVI din 27.03.2008 pentru ratificarea Acordului menționat publicată în Monitorul Oficial nr. 74-75/247 din 11.04.2008)

Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10.03.2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 95 din 15.04.2010)

b) acte normative naționale:

Constituția Republicii Moldova

Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260 din 27.07.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr. 131 din 18.08.2006)

Hotărârea Parlamentului „cu privire la aprobarea statutului, structurii organizatorice, devizului de cheltuieli și a cuantumului retribuirii lunare a membrilor și colaboratorilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului” nr. 433 din 28.12.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr. 006 din 19.01.2007)

Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30.07.2001 (publicată în Monitorul Oficial nr. 26-28 din 18.02.2005)

Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15.11.2007 (publicată în Monitorul Oficial nr. 51-54 din 14.03.2008)

Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.97 (publicată în Monitorul Oficial nr. 067 din 16.10.97)

Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 (publicată în Monitorul Oficial nr. 191-193 din 01.10.2010)

Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008 (publicat în Monitorul Oficial nr. 3-6 din 16.01.2009)

Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000 (publicată în Monitorul Oficial nr. 088 din 28.07.2000, articolul 664)

Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997 (publicat în Monitorul Oficial nr. 81 din 08.12.1997, articolul 667)

Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010 (publicată în Monitorul Oficial nr. 117-118 din 09.07.2010, articolul 355)

Prevederile concrete ale acestor acte, care se referă nemijlocit la subiectul prezentului document sunt prezentate în Anexa 1.

2.2 Situația curentă în domeniul audiovizualului

La 1 iunie 2011, în Republica Moldova activau 261 de deținători de licențe și autorizații de retransmisie în domeniul audiovizualului, dintre care:

- 52 în domeniul radiodifuziunii prin eter,
- 4 în domeniul radiodifuziunii prin satelit,
- 1 în domeniul radiodifuziunii prin fir,
- 38 în domeniul televiziunii prin eter,
- 14 studiouri de producere a programelor TV,
- 10 în domeniul televiziunii prin satelit,
- 132 în domeniul televiziunii prin cablu,
- 5 în sistemul MMDS,
- 2 în sistemul GSM,
- 3 pentru distribuirea prin satelit a canalelor TV.

2.2.1. Radiodifuziunea prin eter

Tab. 1 Radiodifuzori naționali (radio)

Radiodifuzor	Tip	Producție autohtonă/proprie/retransmisă (%)	Acoperire ¹	Notă
1. IPNA Teleradio-Moldova (Radio Moldova)	Generalist, informativ-muzical	100/100/0	100%	
2. PRIME FM	Generalist, informativ-muzical	100/100/0	76 %	
3. Vocea Basarabiei	Generalist, informativ-muzical	89,3/89,3/10,7 (Europa Liberă, Deutsche Welle, România Actualități)	72%	
4. Radio Noroc	Muzical-informativ	Producție autohtonă	65%	
5. Hit-FM	Muzical	100/100/0	62%	
6. Micul Samaritean	Generalist, informativ-muzical	100/97/3 (Radio Moldova)	60%	Religios

Tab. 2 Radiodifuzori regionali (radio)

Radiodifuzor	Tip	Producție autohtonă/proprie/retransmisă (%)	Acoperire	Note
1. BBC	Muzical-informativ	0/0/100 (BBC Marea Britanie)	45%	
2. Jurnal FM	Informativ-muzical	100/93/7 (Europa liberă)	34%	
3. Ploaia de argint	Generalist, muzical-informativ	58/58/42	30%	
4. Fresh FM	Generalist, muzical-informativ	100/100/0	24%	
5. Arena FM	Generalist, muzical-informativ	65/100/0	23%	
6. Radio Poli Disc – Русское радио	Muzical	90,2/100/0	22%	
7. Teleradio Găgăuzia	Generalist, informativ-muzical	90/100/0	12%	
8. Radio Plai	Generalist, muzical-informativ	100/100/0	11%	
9. Maestro FM	Generalist, muzical-informativ	100/100/0	10%	
10. Radio Stil / Стильное Радио	Generalist, muzical-informativ	100/100/0	8%	

Din 29 de radiodifuzori locali, 13 sunt situați în Chișinău și 16 în alte regiuni ale republicii.

2.2.2. Televiziunea prin eter

Tab.3. Radiodifuzori naționali (TV)

	Radiodifuzor	Tip	Producție		Acoperire	Note
			autohtonă/proprrie/retransmisă (%)			
1.	IPNA, Moldova 1	Generalist	62,4/100/0		99%	Rețea de stat
2.	Prime	Generalist	53,3/100/0		96%	Rețea de stat
3.	2 Plus	Generalist	35/100/0		89%	Rețea de stat
4.	NIT	Generalist	20/100/0		73%	
5	Euro TV Chișinău	Generalist	50/100/0		70%	

Tab. 4. Radiodifuzori regionali (TV)

	Radiodifuzor	Tip	Producție		Acoperire	Note
			autohtonă/proprrie/retransmisă (%)			
1.	1 Music Moldova	Muzical	39/100/0		48%	
2.	PRO Chișinău	TV Generalist	33/33/67 (PRO TV România)		30%	
3.	TV Dixi	Distractiv	30/100/0		28%	
4.	Super TV	De filme	16/100/0		26%	
5.	N4	Generalist	30/100/0		23%	
6.	Teleradio Găgăuzia	Generalist	31,7/31,7/68,3 (TRT Turcia)		16%	
7.	Elita	Generalist	57/55/43 (TVR Internațional)		12%	
8.	Muzica TV	Muzical – distractiv	42/81/19 (Muz-TV Rusia)		10%	
9.	TV 7	Generalist	81/81/19 (NTV Rusia)		8%	

Din 37 de studiouri, 10 activează în Chișinău, 25 - în centre raionale și 2 - în sate.

În momentul de față, spectrul frecvențelor este epuizat, ceea ce determină calcularea și coordonarea numai a frecvențelor cu puterea aparent radiată redusă, ce ar putea acoperi zone mici, de pînă la 5-10 km. Optimizarea utilizării spectrului respectiv, în viitorul apropiat, nu se prevede. În aceste circumstanțe, diversificarea gamei serviciilor de programe radiofonice va fi posibilă doar prin reorientarea activității posturilor de radio existente.

Tranziția la televiziunea digitală terestră va duce la majorarea substanțială a numărului de canale TV transmise și, totodată, va extinde aria de acoperire a țării cu servicii de programe TV variate.

Frecvențele și canalele utilizate sunt indicate în Anexele 2,3 și 4.

2.2.3. Retransmisia canalelor TV

Dacă Strategia pentru anii 2007-2010 prevedea doar retransmisia canalelor televizate prin rețelele de cablu și sistemele MMDS, actualmente, ca urmare a dezvoltării tehnice și implementării

tehnologiilor noi, se constată o diversificare a căilor de acces a telespectatorilor la serviciile de programe ale radiodifuzorilor.

Astfel, în perioada 2007-2010 au fost înființate 2 studiouri prin rețele de telefonie mobilă (GSM), un pachet de programe TV cu emisie prin satelit (Focus-Sat) și două studiouri ce utilizează rețele de internet (Moldtelecom și Starnet).

Această varietate de oportunități creează condiții bune de concurență loială, ceea ce duce la îmbunătățirea calității deservirii populației. În primul rând, este vorba de majorarea substanțială a numărului de persoane care au posibilitatea de a beneficia de serviciile respective. Numai rețeaua de fibră optică a Moldtelecomului cuprinde mai bine de 1100 de localități, care însă, este în creștere.

A crescut considerabil și numărul canalelor retransmise, propuse consumatorilor de servicii de către studiourile TV.

Capitolul III. Scopul, principiile și obiectivele Strategiei

3.1. Scopul Strategiei

Strategia are drept scop susținerea procesului democratic în Republica Moldova prin contribuția la asigurarea efectivă a dreptului universal al fiecărui cetățean de a primi și răspândi informații, inclusiv prin intermediul programelor audiovizuale. Scopul Strategiei derivă din înțelegerea importanței informării veridice, ample și diverse a cetățeanului în determinarea comportamentului său acțional. Acțiunile cetățeanului sunt ghidate de gradul informării sale asupra realităților în care trăiește. Scopul Strategiei pornește de la existența axiomatică a relației directe între gradul informării cetățeanului și gradul activismului său civic și rezidă în:

- a crea condiții pentru asigurarea dreptului la informare completă, obiectivă și veridică, dreptul la libera comunicare a informațiilor prin intermediul mijloacelor audiovizuale;
- a extinde aria receptării serviciilor de programe multiple în toate zonele țării și a reduce gradul de inegalitate dintre consumatorul urban și cel rural în ceea ce privește fluxul de informație la care are acces;
- a stimula dezvoltarea serviciilor media audiovizuale generaliste și tematice și a genurilor de programe care răspund intereselor diverselor categorii ale societății;
- a echilibra piața audiovizuală prin repartizarea uniformă a spectrului radioelectric;
- a dezvolta rețelele de servicii de programe locale și regionale;
- a dezvolta o piață a audiovizualului bazată pe libertate de exprimare, pluralism și liberă concurență.

3.2. Principiile de bază ale Strategiei

1. Principiul priorității interesului național

Strategia este produsul conștientizării de către societate și stat a importanței deosebite a instituțiilor audiovizuale în vederea informării obiective, operative și pluraliste a societății, în opera de culturalizare și în consolidarea valorilor național-statale.

În acest scop, frecvențele terestre disponibile pentru dezvoltarea audiovizualului constituie patrimoniu național și sînt puse în serviciul cetățeanului Republicii Moldova.

Realizarea principiului priorității interesului național presupune aplicarea și dezvoltarea altor modalități de distribuire a programelor de radio și televiziune (rețele de cablu etc.). La utilizarea noilor tehnologii, se va acorda prioritate creării rețelelor naționale și locale.

2. Principiul abordării științifice și al obiectivității

Strategia este elaborată în concordanță cu prevederile Codului Audiovizualului din Republica Moldova, cu datele oficiale ale ultimului recensământ al populației din Republica Moldova în ceea

ce privește structura etnolingvistică la nivel național și regional-local, populația urbană și rurală, structura de vârste, gen, profesii și de anumite realități specifice țării.

În procesul de diversificare a serviciilor de programe se ține cont cu preponderență de categoriile mai active ale populației (tineret, tineret studios, intelectualitate), categoriile ce necesită o nouă abordare a statutului lor în societate, categoriile ce necesită susținere din partea societății (copiii, persoanele de vârstă a treia, invalizii), minoritățile naționale și lingvistice.

Ofertele de servicii de programe care se bazează pe abordarea științifică și obiectivitate au prioritate în fața celor oferite de grupuri de interese de orice fel.

Strategia este implementată pe etape și acordă prioritate actualilor subiecți ai audiovizualului din Republica Moldova în continuarea activității, cu condiția că aceștia se vor conforma obiectivelor strategiei și planului de acoperire a teritoriului țării cu programe de radio și televiziune și vor dovedi că dispun de resursele necesare.

3. Principiul accesului egal al consumatorilor la serviciile de programe radio și tv

Strategia propune mecanismele de soluționare a problemelor actuale din domeniul televiziunii, care derivă din repartizarea neuniformă a frecvențelor pe teritoriul Republicii Moldova. În unele zone (mun. Chișinău și Bălți, și unele centre raionale) se atestă o concentrare excesivă a frecvențelor, în timp ce în majoritatea localităților rurale numărul acestora este limitat, iar consumatorul este lipsit de posibilitatea de a alege din mai multe servicii de programe de producție autohtonă. Digitalizarea va oferi posibilitatea de a acoperi întreg teritoriul țării în mod uniform și echilibrat cu programe TV în format digital.

Televiziunea digitală va asigura accesul cetățenilor la un număr mai mare de posturi TV, va fi îmbunătățită calitatea semnalului, dar se va majora și numărul de servicii interactive acordate populației prin intermediul televiziunii.

4. Principiul accesibilității și al dreptului la libera alegere a programelor radio și televizate

Toate rețelele naționale de radio și, cel puțin, primele două multiplexe de televiziune digitală la nivel național, precum și majoritatea frecvențelor cu acoperire regională / locală vor difuza servicii de programe necodificate, cu acces liber.

CCA, împreună cu prestatorii de servicii din domeniu, va studia obiecțiile și sugestiile consumatorilor de programe, societății civile, mass-media etc. Orice consumator de programe al Republicii Moldova este liber în alegerea serviciului de programe oferit publicului de către radiodifuzorii aflați în jurisdicția RM, de rețelele prin cablu ori care sunt recepționate liber prin intermediul antenelor individuale de orice tip, certificate în mod corespunzător.

5. Principiul transparenței și al flexibilității

Strategia este elaborată în baza legislației Republicii Moldova cu participarea specialiștilor, a societății civile, este publicată pe pagina web a CCA atât la etapa de proiect, cât și în varianta aprobată de CCA. Strategia, în limitele principiilor de elaborare, este deschisă pentru dezbateri și propuneri și este revăzută de către CCA în funcție de necesitate, luându-se în considerare:

- noile oferte ale serviciului de frecvențe ori cele obținute în rezultatul aplicării noilor tehnologii;
- propunerile societății civile, care se încadrează în obiectivele de bază și principiile de elaborare a Strategiei.

6. Principiul evaluării costurilor și riscurilor

CCA supraveghează și monitorizează implementarea Strategiei, inclusiv procesul de tranziție la televiziunea digitală, evaluând costurile și riscurile și urmărind respectarea interesului public.

3.3 Obiectivele Strategiei

Obiectivul 1. Implementarea televiziunii digitale terestre (termenul-limită de sistare a emisiei în regim analogic este 17 iunie 2015).

Acțiuni:

- Crearea bazei juridice pentru asigurarea tranziției activității instituțiilor audiovizuale din Republica Moldova de la emisia în regim analogic la cel digital prin adoptarea de către Parlament a legii organice „Cu privire la modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006”.

Termen: 2011.

- Elaborarea recomandărilor privind mecanismul trecerii radiodifuzorilor de la regimul analogic la cel digital, astfel încât să nu se admită lichidarea lor – procedură stipulată în proiectul amendamentelor la Codul audiovizualului.

Termen: 6 luni după adoptarea de către Parlament a amendamentelor respective.

- Participarea la lucrările centrului guvernamental care va gestiona procesul implementării televiziunii digitale terestre.

Termen: 2011-2015.

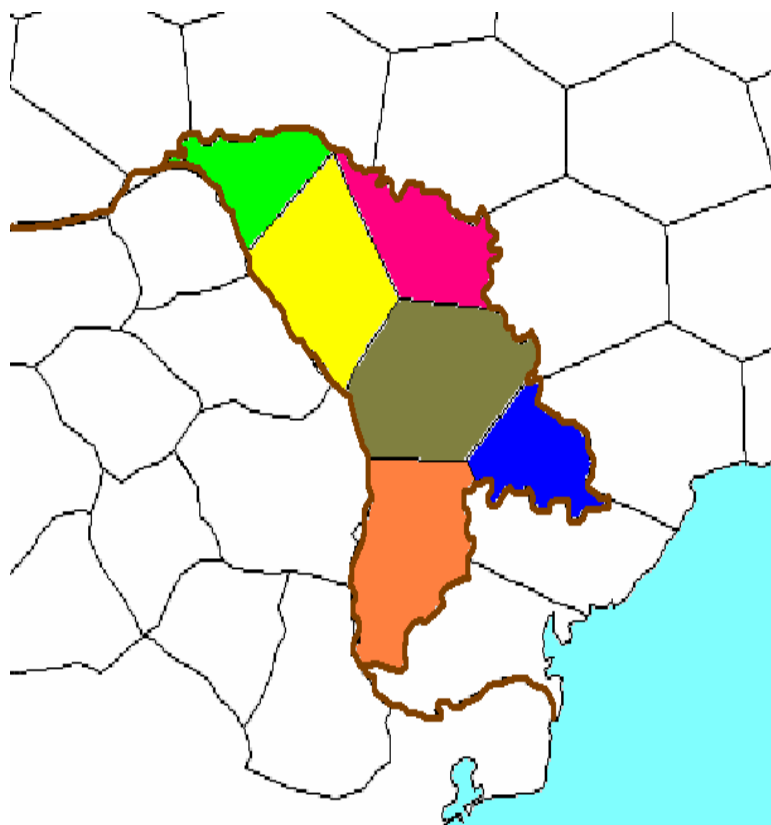
- Organizarea concursurilor pentru completarea multiplexelor cu serviciile de programe ale radiodifuzorilor.

Conform documentelor finale ale Conferinței Regionale Radiocomunicații, ediția 2006 (RRC-06), desfășurată la Geneva, teritoriul Republicii Moldova a fost împărțit în 6 zone, beneficiind de următoarele resurse pentru implementarea televiziunii digitale terestre:

Tab. 5: Canale alocate pentru 36 de multiplexe zonale ce vor forma 6 multiplexe naționale

		VHF	UHF				
1	Edineț	5	26	30	37	39	56
2	Mândreștii Noi	8	21	22	24	29	33
3	Trifești	10	28	36	44	46	48
4	Strășeni	6	26	30	31	42	56
5	Căușeni	9	21	29	49	50	57
6	Cahul	7	28	36	44	48	53

Figura 1: Repartizarea canalelor TV digitale în Republica Moldova conform zonelor:

	Zona Edineț - canal TV : 5, 26, 30, 37, 39, 56
	Zona Mândreștii Noi - 8, 21, 22, 24, 29, 33
	Zona Trifești - 10, 28, 36, 44, 46, 48
	Zona Strășeni - 6, 26, 30, 31, 42, 56
	Zona Căușeni - 9, 21, 29, 49, 50, 57
	Zona Cahul - 7, 28, 36, 44, 48, 53

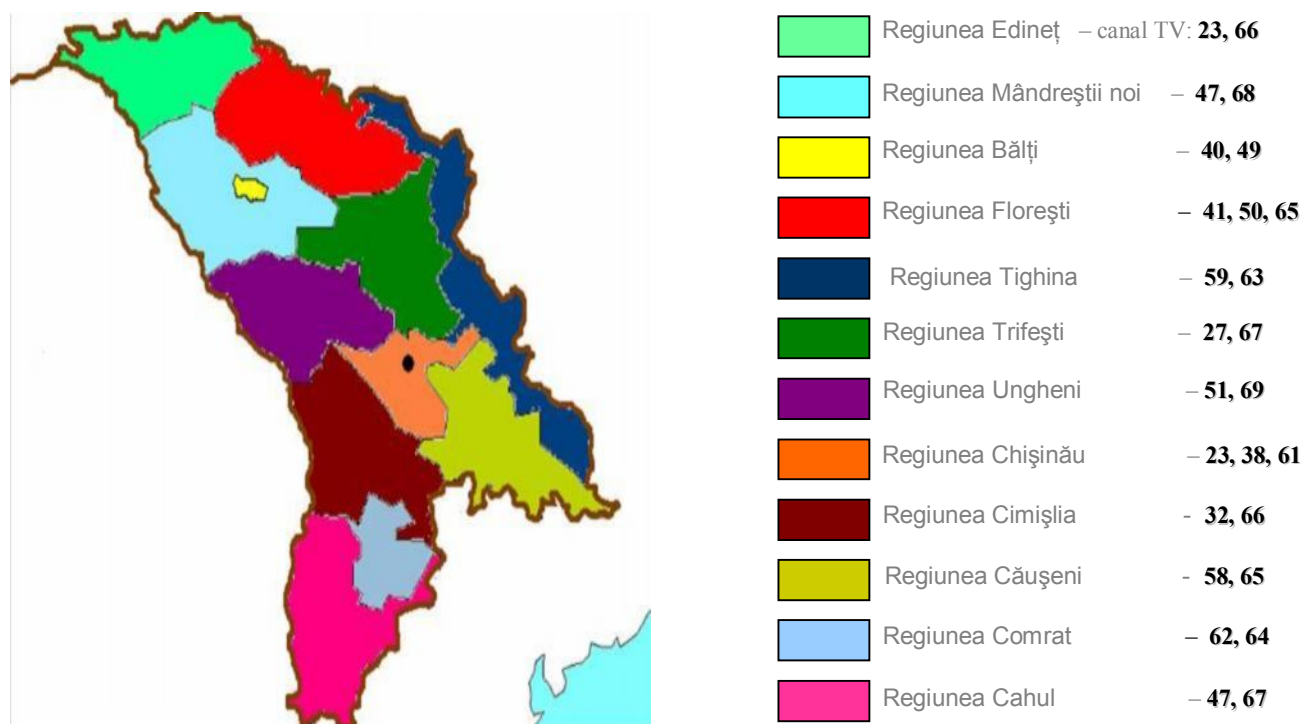
De asemenea, teritoriul Republicii Moldova este împărțit în 12 regiuni, fiindu-le alocate următoarele resurse pentru implementarea televiziunii digitale terestre:

Tabel 6: Canale alocate pentru 26 de multiplexe regionale

No.	Regiune	Frecvență	Canal	Alte canale
1	Edineț	23	66	
2	Mândreștii Noi	47	68	
3	Bălți	40	49	
4	Florești	41	50	65
5	Tighina	59	63	
6	Trifești	27	67	
7	Ungheni	51	69	

8	Chișinău	23	38	61
9	Cimișlia	32	66	
10	Căușeni	58	65	
11	Comrat	62	64	
12	Cahul	47	67	

Figura 2: Repartizarea canalelor TV digitale în Republica Moldova conform regiunilor:

La repartizarea licențelor pentru utilizarea multiplexelor se va ține cont de interesele sociale, profesionale, de gen și de vârstă, de limbă etc. ale consumatorilor de programe. În acest sens, o bună parte din rețelele naționale și frecvențe sunt repartizate pentru diverse programe: pentru tineret, femei, studenți, agricultori, cultură, muzică, modă, sport, tehnică etc.

Termen: 2012-2015, în funcție de construirea multiplexelor și avizele primite de la ministerul de resort.

- Organizarea și desfășurarea în presă a campaniei de informare a populației privind înlocuirea receptoarelor analogice cu cele digitale sau cu Set Top Box-uri conectate la receptoarele analogice existente.

Termen: 2012-2015.

Obiectivul 2. Fortificarea capacității de monitorizare a radiodifuzorilor locali și regionali (din teritoriu)

Acțiuni:

- Dezvoltarea activității de monitorizare la nivel teritorial.

- Elaborarea bugetului privind:

- resursele financiare necesare pentru organizarea deplasărilor în teritoriu în scopul monitorizării serviciilor de programe ale radiodifuzorilor locali;

- echiparea tehnică a Direcției monitorizare cu un sistem mobil de monitorizare a serviciilor de programe ale radiodifuzorilor locali;
 - crearea unui Serviciu de inspecție, monitorizare și control al radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii din teritoriu, precum și instruirea și pregătirea personalului.
- Colaborarea cu societatea civilă privind controlul și monitorizarea activității radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii din teritoriu.
- Colaborarea cu autoritățile de reglementare în domeniul audiovizualului din statele membre ale Uniunii Europene cu privire la practicile de monitorizare și control a activității radiodifuzorilor locali.

Termen: începând cu 2011.

Obiectivul 3. Dezvoltarea dialogului între Consiliul Coordonator al Audiovizualului și autoritățile de reglementare ale statelor membre ale Uniunii Europene și Consiliului Europei.

Acțiuni:

- Semnarea acordurilor de colaborare.
- Schimb de experiență.
- Atragerea de fonduri europene în vederea consolidării capacităților instituționale ale CCA.
- Cooperarea și schimbul de informații.

Termen: pe parcursul întregii perioade (2011-2015).

Obiectivul 4. Racordarea legislației naționale din domeniul audiovizualului la standardele europene.

Acțiuni:

- Racordarea cadrului legislativ național cu normele comunitare din domeniul comunicației audiovizuale.

Termen: permanent.

- Elaborarea proiectului de lege pentru implementarea prevederilor Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10.03.2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale.

Termen: 2011.

- Soluționarea problemei privind activitatea ilegală a unor instituții audiovizuale din UTA Găgăuză, încurajată de către unele autorități ale administrației publice locale.

Termen: 2011.

Obiectivul 5. Evaluarea sistematică a situației reale a spațiului informațional autohton în vederea stabilirii activităților, curente și de perspectivă, preconizate de Strategie.

Acțiuni:

- Contabilizarea periodică a întregului spectru de frecvențe radioelectrice utilizate și disponibile pentru domeniul audiovizualului.
- Evaluarea periodică a coraportului dintre frecvențele destinate radiodifuzorilor locali, regionali și naționali în vederea asigurării accesului consumatorilor la diverse servicii de programe audiovizuale.
- Identificarea zonelor geografice neacoperite sau acoperite insuficient cu servicii de programe audiovizuale care să asigure un standard minim de informare a cetățenilor.

Termen: în primul trimestru al fiecărui an.

Obiectivul 6. Asigurarea accesului cetățenilor la sursele de informare prin intermediul serviciilor de programe oferite de radiodifuzorii existenți locali, regionali și naționali.

Acțiuni:

- Monitorizarea procesului de implementare a televiziunii digitale terestre și a asigurării familiilor defavorizate cu receptoare (set-top-box-uri) cu titlu gratuit.

Termen: începând cu anul 2013.

- Stimularea extinderii ariei de emisie a distribuitorilor de servicii prin includerea localităților rurale care nu dispun de rețele de cablu.

Termen: permanent.

- Încurajarea radiodifuzorilor locali (filialelor locale) de a produce programe de interes local prin: a) sprijinul logistic al CCA prin intermediul Fondului de susținere a radiodifuzorilor, b) stabilirea unor modalități de cooperare cu autoritățile publice locale în vederea acoperirii cheltuielilor de producere a programelor de interes local, c) stimularea schimbului de programe în rețea la nivel local/regional.

Termen: începând cu anul 2011.

- Colaborarea cu Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor privind calcularea și coordonarea frecvențelor disponibile în zonele geografice neacoperite cu servicii de programe audiovizuale de interes comunitar.

Termen: permanent.

- Facilitarea creării filialelor locale ale radiodifuzorilor regionali/naționali privați în zonele geografice pentru care nu există frecvențe radioelectrice disponibile.

Termen: 2011-2015.

Obiectivul 7. Distribuirea frecvențelor în conformitate cu Strategia.

Acțiuni:

- Stabilirea necesităților informaționale pentru zona geografică în care urmează să fie repartizată frecvența.

- Includerea în anunțul public pentru concursul de frecvențe a condițiilor ce derivă din necesitățile informaționale din zona geografică respectivă și a criteriilor de evaluare a dosarelor care să-l favorizeze pe solicitantul cu cea mai bună ofertă.

Termen: permanent.

Obiectivul 8. Fortificarea capacității instituționale a CCA

Acțiuni:

- Asigurarea cu resurse financiare necesare prin obținerea granturilor și participarea la proiecte finanțate de organisme internaționale.

- Instituirea mecanismelor de cooperare permanentă cu societatea civilă în diverse domenii, inclusiv: consultanță, expertize, monitorizare, instruire, sondare a opiniei publice etc.

Termen: începând cu 2011.

Obiectivul 9. Protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național

Acțiuni:

- Controlul privind respectarea deciziilor CCA:

- nr. 51 din 12.04.2007 (ponderea creațiilor muzicale autohtone în serviciile de programe radio și TV cu distribuire uniformă pe parcursul zilei de emisie);

- nr. 41 din 30.03.2010 (inclusiunea obligatorie de către distribuitorii de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova a serviciilor de programe gratuite ale radiodifuzorilor autohtoni).

Termen: permanent.

- Protejarea patrimoniului cultural-național prin oferirea producției audiovizuale, după cum urmează:
 - a) programele de cultură și muzică vor cuprinde producție autohtonă în proporție de cel puțin 80 % din volumul săptămânal rezervat genului respectiv de programe;
 - b) programele de cultură și muzică – producție autohtonă, vor fi difuzate în orele de maximă audiență în proporție de cel puțin 60 % din volumul săptămânal rezervat genului respectiv de programe.
 - c) fragmentele de emisiuni transmise în alte limbi vor fi însoțite de traducere în limba de stat (dublare, sonorizare sau subtitrare). Această prevedere nu se aplică emisiunilor de studiere a limbilor străine și valorificării clipurilor muzicale.
 - d) limba emisiunii prezentate în o altă limbă decât cea de stat, va fi indicată în programul de emisiuni publicat.
 - e) filmele artistice și cele documentare vor fi prezentate cu dublaj sau subtitrare păstrându-se culoarea sonoră originală, iar filmele pentru copii vor fi dublate sau sonorizate în limba de stat.
 - f) crearea ofertelor de programe pentru retransmisie, distribuitorii de servicii vor acorda prioritate serviciilor de programe realizate în limba de stat.

Termen: 2012.

- Adoptarea unei decizii de reglementare privind raportul procentual al volumului de producție autohtonă, proprie și europeană.

Termen: 2011.

3.4 Finalități:

Ca urmare a implementării prevederilor Strategiei vor fi obținute următoarele rezultate:

- Armonizarea cadrului legislativ din domeniul audiovizualului;
- Eliberarea licențelor pentru utilizarea multiplexelor 1-4 la nivel național și câte un multiplex regional pentru fiecare zonă;
- Lichidarea decalajului informațional între zonele rurale și cele urbane;
- Asigurarea accesului necondiționat al populației la cel puțin 8 programe TV de interes public;
- Sporirea calității serviciilor de programe TV locale;
- Servicii suplimentare interactive;
- Crearea rețelelor TV de rezoluție înaltă și cu recepție mobilă.

Capitolul IV. Promovarea și implementarea Strategiei

Acțiunea 1. Proiectul Strategiei va fi adus la cunoștință publicului larg și organizațiilor care au tangență cu domeniul audiovizual, inclusiv radiodifuzorilor, pentru a fi dezbătut. Proiectul va fi publicat pe pagina web: www.cca.md. Un rezumat al proiectului Strategiei va fi difuzat pentru mass-media. Orice eveniment ce va ține de implementarea Strategiei va fi făcut public.

Acțiunea 2. Conținutul și prevederile Strategiei vor fi aduse, în particular, la cunoștință radiodifuzorilor. Membrii CCA vor generaliza propunerile parvenite. Ulterior, acestea vor fi discutate în cadrul unor reuniuni organizate de CCA în comun cu partenerii săi. Vor fi organizate reuniuni în cele 3 zone distincte ale Republicii Moldova – nord, sud, centru.

Acțiunea 3. CCA va organiza seminare cu participarea experților internaționali și a radiodifuzorilor în scopul implementării Strategiei.

Anexa 1.

1. Cadrul normativ-juridic de reglementare a domeniului audiovizualului

a) acte normative internaționale:

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma, la 4 noiembrie 1950 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298 din 24.07.97, publicată în Monitorul Oficial nr. 054 din 21.08.97)

Odată cu ratificarea acestei Convenții, Republica Moldova și-a asumat obligația de a respecta drepturile omului și de a recunoaște oricărei persoane aflate în jurisdicția ei drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții și, în special, Articolul 10, care prevede libertatea de exprimare:

„Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

Executarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

Convenția Europeană cu privire la Televiziunea Transfrontalieră, adoptată la Strasbourg, la 5.V.1989 (ratificată prin Legea „pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră” nr. 1555 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002)

Obiectul și scopul acestei convenții se referă la serviciile de programe care sunt încorporate în transmisiuni. Scopul Convenției este de a facilita, între Părți, transmisiunea transfrontalieră și retransmisia serviciilor de programe de televiziune.

Articolul 4 al Convenției prevede Libertatea de recepționare și de retransmisie: „Părțile asigură libertatea de exprimare și de informare, conform articolului 10 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, și ele garantează libertatea recepționării și nu se opun retransmisiei pe teritoriul lor a serviciilor de programe care sunt conforme prevederilor prezentei Convenții.”

Convenția Europeană cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat (ratificată prin Legea pentru ratificarea Convenției europene cu privire la protecția juridică a serviciilor cu acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat nr. 1554 din 19.12.2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 190 din 31.12.2002)

Obiectul și scopul acestei convenții: “Prezenta Convenție are ca obiect serviciile de transmisie (difuzare) și serviciile de informare socială oferite contra cost și bazate pe/sau care constau în acces condiționat. Convenția are ca scop scoaterea în afara legii pe teritoriul Părților a unui număr de activități care oferă acces neautorizat la serviciile protejate și armonizarea legislațiilor Părților în acest domeniu”.

b) acte normative naționale:

Constituția Republicii Moldova

Constituția Republicii Moldova - LEGEA SUPREMĂ A SOCIETĂȚII ȘI A STATULUI – stabilește și definește principiile generale, drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale. Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera

dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 32 prevede Libertatea opiniei și a exprimării:

„(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

(2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

(3) Sunt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”

Articolul 33 stipulează Libertatea creației:

„(1) Libertatea creației artistice și științifice este garantată. Creația nu este supusă cenzurii.

(2) Dreptul cetățenilor la proprietatea intelectuală, interesele lor materiale și morale ce apar în legătură cu diverse genuri de creație intelectuală sunt apărute de lege.

(3) Statul contribuie la păstrarea, la dezvoltarea și la propagarea realizărilor culturii și științei, naționale și mondiale.”

Articolul 34 garantează Dreptul la informație:

„(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.

(4) Mijloacele de informare publică, de stat sau private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

(5) Mijloacele de informare publică nu sunt supuse cenzurii.”

Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260 din 27.07.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr. 131 din 18.08.2006)

Este Legea națională principală specializată de reglementare în domeniul audiovizualului.

Scopul și domeniul de aplicare a Codului Audiovizualului sunt următoarele:

„(1) Prezentul cod are drept scop asigurarea apărării drepturilor consumatorului de programe de a recepționa informații corecte și obiective, care ar contribui la libera formare a opiniei, asigurarea drepturilor radiodifuzorilor la libertate editorială și libertate de exprimare, instituirea principiilor democratice de funcționare a audiovizualului din Republica Moldova și stabilește, în spiritul drepturilor și libertăților constituționale, bazele juridice de reglementare a proceselor de:

a) concepere, transmisie și/sau retransmisie prin intermediul mijloacelor de televiziune și radiodifuziune a serviciilor de programe ale radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova;

b) exercitare a controlului societății asupra activității instituțiilor în domeniul audiovizualului din Republica Moldova.”

Capitolul IV prevede tipurile de licențe și autorizații de retransmisie, criteriile de acordare etc. De asemenea, în acest capitol este inclusă și prevederea despre necesitatea și obligațiunea CCA de a

elabora strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, precum și despre obligația autorității administrației publice centrale de a elabora, în colaborare cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre:

Articolul 35. Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale și Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre

„(1) Consiliul Coordonator al Audiovizualului elaborează Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, nominalizează regiunile și localitățile acoperite de acestea, în conformitate cu principiile de dezvoltare a audiovizualului în Republica Moldova, și o înaintează autorității administrației publice centrale de specialitate.

(2) Pentru garantarea interesului public, Consiliul Coordonator al Audiovizualului revizuieste anual Strategia de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale și o înaintează autorității administrației publice centrale de specialitate, publicând-o pe pagina sa web.

(3) La elaborarea Strategiei de acoperire a teritoriului național cu servicii de programe audiovizuale, Consiliul Coordonator al Audiovizualului va ține cont de Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre.”

Articolul 36. Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre

„(1) Autoritatea administrației publice centrale de specialitate, în colaborare cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului, elaborează Planul național de repartizare a frecvențelor radioelectrice terestre (în continuare - plan), în conformitate cu politica de stat, promovată în acest domeniu de Comisia de Stat pentru Frecvențe Radio.

(2) Prin acest plan, se stabilesc frecvențele destinate difuzării serviciilor de programe.

(3) Planul este elaborat cu respectarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(4) Prin acest plan, sunt disponibile cel puțin 6 frecvențe naționale de radiodifuziune sonoră și 5 frecvențe naționale de radiodifuziune televizată.

(5) Planul se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 15 zile de la aprobare.”

Hotărârea Parlamentului „Cu privire la aprobarea statutului, structurii organizatorice, devizului de cheltuieli și a cuantumului retribuirii lunare a membrilor și colaboratorilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului” nr. 433 din 28.12.2006 (publicat în Monitorul Oficial nr. 006 din 19.01.2007)

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 433 au fost aprobate Statutul CCA și Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie.

Statutul se referă la structura internă, activitatea și atribuțiile CCA.

Regulamentul cu privire la procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie stabilește procedura și condițiile de eliberare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie, în conformitate cu Codul audiovizualului și cu alte acte legislative în vigoare.

Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451 din 30.07.2001 (publicată în Monitorul Oficial nr. 26-28 din 18.02.2005)

Legea prevede că activitatea din domeniul televiziunii și radiodifuziunii este licențiată, menționează procedura generală de eliberare a licențelor, taxa pentru eliberarea licențelor.

Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15.11.2007 (publicată în Monitorul Oficial nr. 51-54 din 14.03.2008)

Această lege stabilește principalele reguli și condiții de activitate în domeniul telecomunicațiilor în Republica Moldova, drepturile și obligațiile statului, persoanelor fizice și juridice în procesul creării, administrării, utilizării, întreținerii și dispunerii de mijloace de telecomunicații, în scopul asigurării tuturor locuitorilor republicii cu servicii de telecomunicații rapide și eficiente la prețuri rezonabile, precum și asigurării accesului liber la serviciile de telecomunicații publice tuturor utilizatorilor potențiali, în concordanță cu mijloacele disponibile.

Legea cu privire la publicitate nr. 1227 din 27.06.97 (publicată în Monitorul Oficial nr. 067 din 16.10.97)

Această lege stabilește principiile generale ale activității în domeniul publicității în Republica Moldova și reglementează relațiile ce apar în procesul de producere, amplasare și difuzare a publicității.

Legea se aplică pe teritoriul Republicii Moldova în toate sferile de activitate în domeniul publicității, cu excepția publicității politice și informațiilor ce nu țin de activitatea de întreprinzător. Sub incidența prezentei legi cad persoanele fizice și juridice, inclusiv cele străine, și apatrizii ce desfășoară activitate de publicitate pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 13 prevede Publicitatea la radio și televiziune, iar Articolul 15 – Publicitatea în serviciile cinematografice, video, informaționale, precum și cu folosirea rețelilor telefonice, telegrafice, telex. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 (publicată în Monitorul Oficial nr. 191-193 din 01.10.2010)

Cadrul juridic al acestei legi prevede următoarele:

„(1) Dreptul de autor și drepturile conexe, protecția acestor drepturi și răspunderea pentru încălcarea lor se reglementează de Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege și de alte acte normative.

(2) Prezenta lege reglementează raporturile ce apar la crearea și valorificarea operelor literare, artistice și științifice (drept de autor), a interpretărilor, fonogramelor, videogramelor și emisiunilor organizațiilor de difuziune (drepturi conexe), precum și alte drepturi care sînt recunoscute în legătură cu activitatea intelectuală din domeniul literaturii, artei și științei”.

Articolul 18, în special, prevede Dreptul de autor asupra operei audiovizuale.

Suplimentar, atenționăm că și Codul Audiovizualului prevede respectarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe.

Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008 (publicat în Monitorul Oficial nr. 3-6 din 16.01.2009)

Codul contravențional are sarcina de a ocroti personalitatea, drepturile și interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice, proprietatea, orânduirea de stat și ordinea publică, precum și de a depista, preveni și lichida contravențiile administrative și consecințele lor, de a contribui la educarea cetățenilor în spiritul îndeplinirii întocmai a legilor.

Pentru îndeplinirea acestei sarcini, Codul contravențional stabilește fapta care este o contravenție administrativă, sancțiunile și modul de aplicare a lor, precum și organele (persoanele cu funcții de răspundere) care sînt în drept să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative.

Capitolul XIV al Codului prevede contravențiile și sancțiunile pentru comiterea contravențiilor din domeniul comunicațiilor electronice, precum și procedura de aplicare a sancțiunilor. La rândul său, Articolul 410 stabilește că Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică este organul care efectuează controlul în domeniul telecomunicațiilor și este în drept să aplice sancțiunile respective.

Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000 (publicată în Monitorul Oficial nr. 088 din 28.07.2000, articolul 664)

Prezenta lege reglementează obiectivele și scopurile accesului și dreptului la informație, principiile politicii statului în domeniul accesului la informațiile oficiale, precum și subiecții.

P.S. Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte reguli decît cele prevăzute de legile naționale, se aplică regulile tratatului internațional.